

Clinton tanca dues dècades

Les necessitats de Vietnam, que travessa una profunda crisi econòmica, i els interessos de les empreses americanes al Sud-est asiàtic posen fi a les ferides de la cruel guerra imperialista.

El passat dia 3, l'administració de Clinton alçava totalment l'embargament econòmic imposat al Vietnam des de la traumàtica contesa que va costar la vida a més de 58.000 soldats nord-americans i que va produir en aquest país una ferida que, si bé el president Clinton està disposat a tancar, encara pesa en la consciència de gran quantitat d'americans.

Han passat 19 anys des de la humiliant derrota. Les tropes americanes, després de la caòtica evacuació el 30 d'abril de 1975 de Saigon, avui Ho Chi Minh, deixaven un país destrossat per 8 milions de tones de bombes químiques, incendiàries, defoliantes, tèrmiques, tòxiques o de fragmentació; més d'un milió de morts, 300.000 viet-cong desapareguts i milers de mutilats. Un país perforat per 25 milions de cràters produïts pels bombardejos.

Després del restabliment de relacions comercials, la normalitat diplomàtica no tardarà a arribar. El Govern vietnamita instal·larà en breu una oficina comercial als EUA com a primera passa abans de l'intercanvi de delegacions dels dos països. La pressió de les grans empreses i multinacionals americanes ha pogut més que el sentiment antivietnamita d'un bon nombre d'ex-combatents i veterans de guerra que han titllat de traïdor el president Clinton. Vietnam, al seu torn, està disposat a empassar-se l'orgull a causa de la necessitat imperiosa de superar la crisi en què està submergida des que va deixar de percebre els quasi 1.000 milions de dòlars anuals subvencionats per l'extinta URSS.

El punt de partida de l'actual situació van ser les negociacions del desembre del 92 entre els dos estats, quan les reformes a l'estil xinès dins de l'aparat de poder vietnamita (tímides però importants en l'aspecte econòmic i nul·les en el social) van potenciar un acord amb l'administració Bush perquè aquesta alçara parcialment l'embargament, a canvi de permetre que dues comissions investiguen què va passar amb més de 2.000 *marines* que van desaparèixer durant la guerra.

Les garanties de transparències de les autori-

tats vietnamites en aquest tema, possiblement no ajudaran a trobar cap soldat amb vida, però aquesta és la condició fonamental exigida pels EUA per a la normalització de relacions. Mentrestant, fidels a la tradició, familiars dels MIA (desapareguts en combat) i POW (presoners de guerra) es continuen manifestant cada matí per mantenir viu el record enfront de la Casa Blanca a Washington.

Un nord i un sud de Vietnam. Des de la caiguda del PCUS a l'ex-URSS, encara que amb cert retard respecte a la Xina i a d'altres països socialistes, el Vietnam va reformant les seues estructures econòmiques, de manera que inversors estrangers com la CEI, França, Gran Bretanya, Taiwan, Japó i ara els EUA inverteixen i dinamitzen la seua precària i quasi inexistència indústria. A pesar de la limitació d'aquestes reformes en els últims cinc anys, el sector privat ha crescut ràpidament i aporta el 70% del producte interior brut. Aquest creixement s'ha anat produint fonamentalment al sud del país, concretament a Ho Chi Minh, on l'aparat de Hanoi no va poder fer desaparèixer mai la iniciativa privada que després de la guerra s'ha manifestat en el comerç de contraban.

Ho Nguyen Kiet és un ciutadà francès d'origen vietnamita i representa una multinacional francesa a Hanoi. Segons la seua opinió, "el nord va guanyar la guerra militar i ideològica. El sud, influït per l'ocupació francesa i per la presència americana, ha acabat guanyant la guerra econòmica".

El caràcter seriós i auster dels vietnamites del nord, així com els magatzems estatals de Hanoi, contrasten amb els habitants de l'antiga Saigon, on floreixen comerços dedicats a la venda d'electrodomèstics, licors, aparells electrònics de contraban i tota classe d'equips militars abandonats pels americans en la seua fugida precipitada. Als *pubs* que han renascut a Saigon, vertaders antres decorats fidelment a l'estil dels setanta, es donen cita de nou prostitutes, turistes i vietnamites nostàlgics d'aquells temps en què el preuat dòlar fluïa fàcilment entre les seues mans. Aquí no faltaven els cigar-

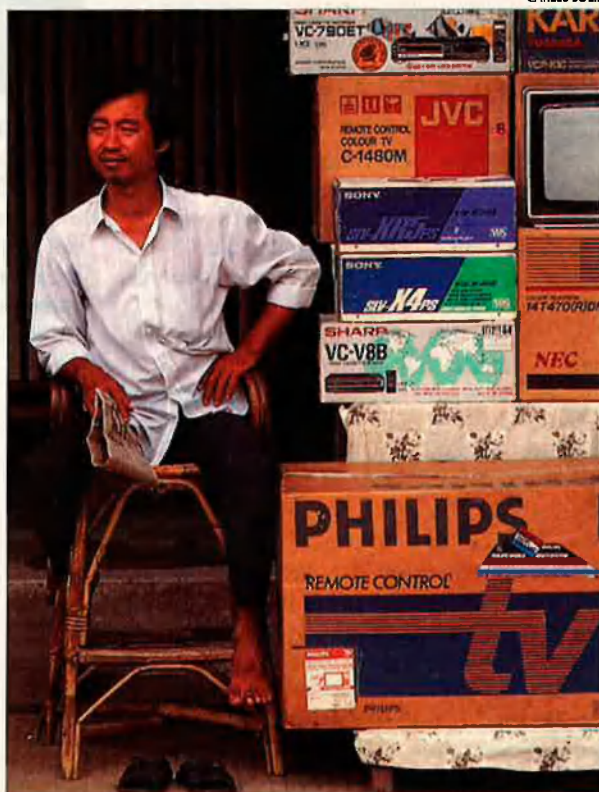

de postguerra al Vietnam

PABLO SANJUÁN

Un mercat al carrer prop de Ho Chi Minh (antiga Saigon), dalt, i una botiga d'electrodomèstics envaïda de marques occidentals en aquesta mateixa ciutat. En els últims cinc anys, el sector privat ha crescut fins al 70% del PIB del Vietnam.

CARLES SOLÍS

rets i el whisky americà; la corrupció i la delinqüència es deixen notar.

Un mercat de 70 milions de persones.

El Govern vietnamita, presidit pel veterà general Le Duc Anh, de 73 anys i combatent en les guerres contra francesos i americans, s'ha dedicat en aquests últims anys a apaivagar la seua política internacional per dedicar-se completament a la recuperació econòmica. Amb aquest objectiu, l'acostament a la Xina, país amb el qual mantenia disputes territorials, i la col·laboració amb els EUA han estat decisius.

Es calcula entorn dels 10.000 milions de dòlars els que durant els pròxims dos anys invertiran les empreses americanes a Vietnam, i hauran de competir fonamentalment amb les manufactureres de Taiwan i Hong Kong per disputar-se un mercat gairebé verge de 70 milions d'ànimes amb una renda per càpita de 20.000 pessetes anuals. En realitat el que hi ha en joc és molt més, ja que el país annamita serà, amb tota seguretat, la plataforma d'introducció en la recentment pacificada Cambodja i en Laos, on la gerontocràcia local també aplica canvis destinats a introduir l'economia de mercat en el seu sistema.

Al sud-est asiàtic hi ha una dita sobre el tarannà sacrificat i treballador dels vietnamites: "Mentre els vietnamites sembren arròs als seus camps, a Laos el veuen, i a Cambodja el senten".

Els observadors internacionals coincideixen a pronosticar que a mig termini Vietnam es pot convertir en una potència econòmica en una zona on es van produint els nivells més alts de creixement del planeta.

Enmig del fenomen del desplaçament de l'economia mundial a la conca del Pacífic, on petits països asiàtics, fins fa poc pobres, van conformant una zona d'enorme poder comercial i financer, les grans potències debilitades econòmicament i les seues empreses tracten d'establir estratègies per crear nous mercats on la mà d'obra és barata. Els Estats Units no poden deixar passar l'oportunitat que ara se'ls ofereix. A partir d'aquest moment, ciutadans de Hanoi o de Saigon podran acudir a les oficines del Citybank vestits amb els seus uniformes verds per obrir un compte bancari. Els cartells amb la figura de Ho Chi Minh i eslògans comunistes compartiran el paisatge vietnamita amb la publicitat de Coca-Cola. En aquest punt hi ha qui pensa —amb certa ironia— si això no podia haver succeït abans i haver estalviat una guerra com la de Vietnam.

Pablo Sanjuán